

Fremtidens vækstmedier

Projektet Fremtidens vækstmedier er nu i sin tredje sæson og nærmer sig en afslutning. Formålet med projektet er at erstatte sphagnum med fortrinsvis lokale biomasser.

 Inge Ulsted Sørensen, HortiAdvice, ius@hortiadvic.dk

 Inge Ulsted Sørensen og Katrine Heinsvig Kjær

Det har været en god proces, hvor der har været god læring og gavn af den sparring, der har været mellem de forskellige deltagere. Samtidig har de forskellige produktionsbetingelser tydeliggjort, at det, der fungerer i én kultur eller pottestørrelse, ikke nødvendigvis fungerer i andre kulturer.

Campanula og potteroser

De to kulturer adskiller sig ved, at potteroser stikkes med forholdsvis tynde stiklinger, mens *Campanula* stikkes i en formeringsenhed og herefter pottes op i forsøgsmediet. I de afsluttende forsøg i *Campanula* er der brugt bark, træfiber og Leca som alternative biomasser. Kontrolblandingen er fra Pindstrup Mosebrug, og der er suppleret med en blanding fra Jiffy, hvor der også indgår kokos og Perlite.

Foto 1 viser de næsten salgsklare planter, og at der generelt kan produceres salgbare planter i alle medier. Der er lidt forskel på udviklingshastigheden, og planterne i vækstmediet fra Jiffy er lidt mindre,

Deltagere i 2024

Rosa Danica A/S, Gartneriet PKM A/S, Gunnar Christensen Planteskole A/S, Majland Stauder, Pindstrup Mosebrug A/S, SW Horto, Scan Peat og HortiAdvice. Sammensætning af de forskellige forsøgsblandinger kan rekvireres hos forfatteren.

Projektet er støttet af Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget.

Promilleafgiftsfonden
for frugtavlen og gartneribruget

sikkert fordi de var gødet lidt hårdere op. I potteroserne er der arbejdet med træfiber, biofiber og kompost. Som nævnt ovenfor kan potteroser ikke stikkes i noget med knolde og træstumper. Derfor er bark ikke relevant, og der bruges en finere sortering af komposten. Til gengæld er biofiberen nem at arbejde med. Erfaringerne fra i år har været, at de alternative vækstmedier generelt har været hurtigere til at tørre ud. Det kan der nemt kompenseres for i gartneriet, men det kan blive en problematik i salgsleddet.

Frilandsproduktion

I *Buddleja* og *Hydrangea* udfører vi demonstrationer med de blandinger, der er vist i tabel 1. Her er der også en 75 procent reduktion med, og den har givet svagere vækst i begge kulturer (foto 2 og 3). Generelt er væksten dog tilfredsstillende i de forskellige parceller, selvom sommeren har været præget af meget regn, og det har gjort det vanskeligt at vedligeholde gødningsniveauet.

Midt i juli måned lå de fleste analysetal for lavt, især i forsøgsblandingerne, men det er lykkedes at indhente niveauet i det forholdsvis tørre vejr, vi har haft i august måned. Majland Stauder har været ny deltager i projektet i år. Her er der afprøvet 40 og 50 procent reduktion samt en hel sphagnumfri blanding fra en hollandsk producent. Hos Majland Stauder produceres planterne i 1 liter potter, og man har erfaret, at en høj andel af træfiber kan drille i pottemaskinen. Generelt har det været muligt at producere salgbare planter i alle blandinger, men der

	Kontrol	A 1840/1843	A 1841/1844	A 1842/1845
Spagnum	85 %	50	50	30
Modnet bark	0	20	20	30
Træfiber	10 %	20	20	30
Kompost	5 %	10	0	10
Biofiber	0	0	10	0

Tabel 1. Bestanddele i blandinger til *Buddleja* og *Hydrangea*, angivet i procent fordeling. Billederne viser væksten i de samme blandinger fra venstre mod højre.

Biomasser i projektet

- Biofiber fra biogasproduktion, produceret af Dansk Biofiber og Gødning. Biofiberen er udvasket, varmebehandlet og tørret. Det er et meget let produkt. pH er højt, men bufferkapaciteten er lav, så det er nemt at ændre.
- Forest Gold er en ekspanderet, varmebehandlet træfiber af nåletræ. Det er også et let produkt. Træfiber har en høj vandholdende evne, og pH er neutral. Træfiber har et højt C/N forhold. Derfor tilsættes ekstra kvælstof til blandinger med træfiber.
- Komposteret økologisk pileflis og kløvergræs fra Ny Vraa. Det er et forholdsvis tungt produkt. pH ligger mellem 7 og 8, og der er nogen gødningsværdi i produktet. Bidrager også med mikroliv til vækstmediet.
- Modnet bark er bark fra nåletræ, som er delvist komposteret. Det har lav gødningsværdi og et højt C/N forhold, men er alligevel strukturstabil på grund af et højt ligninindhold.
- Sphagnum har et lavt pH og kommer med et lavt EC. Sphagnum har en høj kationombytningskapacitet.

har været nogle udsving i gødningsniveauet, som ikke er helt logiske. Det skal vi se nærmere på, og det er heller ikke holdbart, at komposten ikke er 100 procent ukrudtsfri. Desuden kan vi konstatere, at det 100 procent sphagnumfrie produkt vejer væsentligt mere end et traditionelt sphagnumbaseret produkt. Det har betydning både for medarbejderne og for transportomkostninger. ■

Hvad sker der nu

Vi er i gang med de afsluttende demonstrationer, hvor vi især kigger på holdbarhed og vandholdende evne. Desuden skal vi sammen med Pindstrup Mosebrug have set på de forskellige blandingers CO₂-aftryk. Afsluttende planlægger vi et åbent møde i november eller december, hvor resultaterne fra alle tre år summeres op.

Foto 1: Rosa Kordana 'Amica' i fire forskellige blandinger, kontrollen står til venstre.

Foto 3: Hydrangea i fire forskellige blandinger. Kontrollen står til venstre.

Foto 2: Campanula, 'Get Me' i fire forskellige blandinger, kontrollen står som nummer 3 fra venstre og blandingen fra Jiffy er helt til højre.

Foto 4: Buddleja i fire forskellige blandinger. Kontrollen står til venstre.

Skal du i gang med din første ESG-rapport?

SEGES
INNOVATION

Så kom nemt fra start med ESGreenTool Report

Med **ESGreenTool Report** er det nemt at få synliggjort dine bæredygtige tiltag i din frugt- og grøntsagsproduktion.

Rapporten er **skræddersyet til jordbruget**, og den indeholder mere end 100 målepunkter, f.eks. inden for biodiversitet, arbejdsforhold og ledelse.

Og så er rapporten anerkendt af flere af landets banker.

Kom i gang nu på esgreentool.dk eller ring til kundeservice på 70 15 50 15

powered by
SEGES Innovation
ESGreenTool®